

10.08.2016

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö LVM1153/07/2016, 17.6.2016

Valtiovarainministeriön lausunto 700 MHz:n taajuusalueen toimilupien huutokaupasta

1 Lausuttavana oleva asia

Liikenne- ja viestintäministeriö (LVM) on pyytänyt lausuntoa 700 MHz:n taajuusalueen huutokaupaan ja toimilupien hakemiseen liittyvistä luonnoksista. Lausuttavana ovat seuraavat luonnosasiakirjat: 1) valtioneuvoston asetus radiotaajuuksien huutokaupasta; 2) valtioneuvoston asetus radiotaajuuksien käytöstä ja taajuussuunnitelmasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta sekä 3) toimilupien hakuilmoitus. Lisäksi Viestintävirasto on pyytänyt samanaikaisesti lausuntoa Viestintäviraston huutokauppaa koskevasta määräyksestä sekä radiolupien teknisistä ehdoista, josta annetaan erillinen lausunto.

1.1 Lausuntopyynnön keskeinen sisältö

Lausuttavan aineiston keskeisenä sisältönä on valtioneuvoston asetus 700 MHz:n alueen taajuushuutokaupasta. Viestintävirasto järjestäisi vuoden 2016 loppupuolella taajuushuutokaupan, jossa huutokaupattaisiin televisio toiminnalta vapautuvia taajuuksia yhteensä 6kpl 5MHz:n (2x5MHz) taajuuspareja.

Kunkin taajuusparin huutokaupan lähtöhinta on 15 meur. Mikäli kaikki taajuusparit huutokaupataan kertyisi Valtiolle vähintään 90 meur tulot. Lausuttavassa aineistossa ei oteta kantaa, mihin kertyvät varat kohdennetaan, joten asia jää valtion tulo- ja menoarviossa käsiteltäväksi. Venäjän TV-toiminta asettaa taajuuksien käytölle rajoitteita, jonka johdosta lähtöhinta on alhaisempi kuin keskimäärin muissa EU-maissa vastaavista taajuuksista on saatu.

Huutokaupattavien taajuuksien toimilupaehtojen keskeinen muutos aiempiin vastaaviin taajuuksiin on 99% väestöpeittovaatimus (Aiemmin 96-98%). Nykyisten langattomien laajakaistaverkkojen väestöpeitto on noin 97%. Toimiluvat olisivat voimassa 17-vuotta.

2 Valtiovarainministeriön osallistuminen asian valmisteluun

Valtiovarainministeriön Julkisen hallinnon ICT-osasto (JULKICT) on kevään 2016 aikana valmistellut asiaan liittyviä yksityiskohtia yhdessä liikenne- ja viestintäministeriön sekä sisäministeriön, Poliisihallituksen, Pelastusopiston, puolustusvoimien ja Suomen Erillisverkot Oy:n (ERVE) edustajien kanssa. Lisäksi LVM järjesti keskustelutilaisuuden, johon osallistuivat keskeiset suomessa toimivat teleyritykset ja edellämäinittujen viranomaisten sekä ERVE:n edusta-

jat. Valmistelun kohteena on ollut erityisesti keskeisten turvallisuudesta vastaavien viranomaisten tarpeiden huomioiminen 700 MHz:n taajuuksien käyttöä suunniteltaessa ja huutokauppaa valmisteltaessa.

3 Keskeiset havainnot lausuttavana olevasta asiasta

3.1 Keskeisten turvallisuudesta vastaavien viranomaisten tarpeiden huomioiminen

Liikenne- ja viestintäministeriö on taajuushuutokauppaa koskevassa muistiossa tuonut esille kohdassa 2 mainittujen keskustelujen pohjalta syntyneen näkemyksen 700Mhz:n taajuusalueen sekä muiden langattomien laajakaistaverkkojen käytöstä viranomaistoiminnan (erityisesti pelastustoiminta, ensihoito, yleinen järjestys ja turvallisuus sekä puolustusvoimien virka-apu muille viranomaisille) tukena. Valtiovarainministeriö pitää tärkeänä, että tämän asian käsittelyä jatketaan muistiossa esitetyllä tavalla ja ratkaisu pyritään saamaan ennen huutokaupan järjestämistä mm. lainsäädännöllisin keinoin.

Valtiovarainministeriö ja keskeiset turvallisuudesta vastaavat viranomaiset ovat tunnustaneet keinoja toteuttaa toimintavarma, maantieteellisesti kattava ja riittävän kapasiteetin omaava langaton laajakaistaverkko. Näitä keinoja on mm. kaikkien Suomessa toimivien langattomien laajakaistaverkkojen hyödyntäminen esim. kansallisen verkkovierailun avulla, viranomaisliikenteen priorisointi sekä viranomaisliikenteen altapurku ruuhkatilanteissa.

Yhteiseurooppalaisen viranomaistoiminnan yhteentoimivuuden kehittämiseksi ollaan suunnittelemassa ratkaisuja, jotka perustuvat mm. 700 MHz:n taajuusalueen käyttöön. Tämä johdosta on perusteltua jättää huutokaupattavan taajuusalueen alapuolelle (698-703/753-758) reserviin 2x5 MHz taajuuksia, jotka voidaan tulevaisuudessa mahdollisesti osoittaa viranomaiskäyttöön. Ratkaisuja näiden taajuuksien käytöstä tehtäneen 2020-luvun alkupuolella. Viranomaistoiminnan kansallisesta näkökulmasta nämä 2x5 Mhz taajuudet eivät kuitenkaan ole riittäviä turvaamaan viranomaistarpeita, vaan tarvitaan myös muita mm. edellisessä kappaleessa mainittuja kansallisia toimenpiteitä, joita vahvistetaan lainsäädännön keinoin.

3.2 Esitys lisäykseksi asetusmuistion vaikutukset kohtaan

Valtiovarainministeriö esittää, että viranomaistarpeet saatetaan vielä taajuushuutokaupan asetuksen käsittelyn yhteydessä valtioneuvoston ja huutokaupaan osallistuvien tietoon lisäämällä huutokauppa-asetuksen perustelumuistion kohtaan vaikutukset seuraava teksti:

"Huutokaupan valmistelun yhteydessä keskeiset turvallisuudesta vastaavat viranomaiset ovat tuoneet esiin tarpeensa toimintavarmalle, riittävän kapasiteetin tarjoavalle ja maantieteellisesti kattavalle (myös Ahvenanmaa) langattomalle laajakaistapalvelulle. Nyt huutokaupattava taajuusalue ei käyttörajoitteista johtuen ole yksinään riittävä turvaamaan viranomaisten laajakaistatarpeita, mutta se parantaa merkittävästi mahdollisuuksia toteuttaa kaikkia muitakin langattomille laajakaistaverkoille kohdennettuja taajuuksia hyödyntävä ja kaupallisiin verkkoihin perustuva viranomaisten langaton laajakaistapalvelu, joka aluksi täydentäisi ja myöhemmin korvaisi nykyisen viranomaisradioverkon. Lisäksi huutokaupattavan taajuusalueen alapuolelta (698-703/753-758) jätetään reserviin 2x5 MHz taajuuksia, jotka voidaan tulevaisuudessa mahdollisesti osoittaa eurooppalaisten viranomaisten yhteistoiminnan käyttöön, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi."

3.3 Digitaalisten palveluiden saatavuuden parantaminen langattomien laajakaistaverkkojen avulla

Valtiovarainministeriö pitää myös tärkeänä, että jatkossa langattomien laajakaistaverkkojen maantieteellistä kattavuutta kehitetään kaikkia taajuuksia hyödyntäen edelleen, jotta kansalaisilla ja viranomaisilla on yhä paremmat mahdollisuudet käyttää hallitusohjelman mukaisesti kehitettäviä digitaalisia palveluita kaikkialla suomessa. Valtiovarainministeriö esittääkin harkittavaksi, että langattomien laajakaistaverkkojen peittoaluevaatimukset sidottaisiin tulevia toimilupia myönnettäessä väestöpeiton sijaan koko maan kattavaksi ja myös Ahvenanmaan alue otettaisiin huomioon lainsäädännön mahdollistavalla tavalla yhdessä Ahvenanmaan Maakuntahallinnon kanssa. Erityisesti viranomais-toiminnan vaatimusten sekä kansalaisten digitaalisten palveluiden paremman saatavuuden johdosta myös valtion sekä huoltovarmuuskeskuksen rahoituksen käyttämisestä langattomien laajakaistaverkkojen peittoalueiden ja toimintavarmuuden parantamiseen tulisi selvittää.

Osastopäällikkö

Anna-Maija Karjalainen

Erityisasiantuntija

Timo Nuutinen

Tiedoksi

Puolustusministeriö
Sisäministeriö
Puolustusvoimat, Pääesikunta